

Proposta de dictamen sobre l'Avantprojecte de llei de suport a les unitats familiars.

Atenent les competències atribuïdes al Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya per la Llei 3/1997, la Comissió Permanent de l'Àrea Socioeconòmica ha elaborat i aprovat la Proposta de dictamen sobre l'Avantprojecte de llei de suport a les unitats familiars, en la reunió feta el dia 5 de desembre de 2002.

El Ple del Consell de Treball, Econòmic i Social, en la sessió ordinària del dia 9 de desembre, va sotmetre a votació l'esmentada proposta amb un resultat de 21 vots a favor, 1 en contra i 11 abstencions. Malgrat aquesta votació favorable de la majoria dels assistents a la reunió, la Proposta de dictamen no va ser aprovada ja que d'acord amb l'article 7.4 de la Llei 3/1997, de 16 de maig, de creació del CTEESC, els acords del Ple s'adopten per majoria absoluta de les persones que l'integren, és a dir, són necessaris 25 vots per assolir un acord.

PROPOSTA DE DICTAMEN

I. ANTECEDENTS

En data 20 de novembre de 2002 va tenir entrada al Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya (CTEESC) un escrit tramès per l'Honorable Consellera de Benestar i Família en què sol·licitava l'emissió, amb caràcter d'urgència, del dictamen de caràcter preceptiu, previ a la tramitació, de l'Avantprojecte de llei de suport a les unitats familiars. Posteriorment, a petició del president del CTEESC, l'Honorable Consellera va acceptar que se seguís el tràmit ordinari per a l'emissió del dictamen.

La sol·licitud de dictamen va ser traslladada als membres de la Comissió Permanent de l'Àrea Socioeconòmica, que es van reunir els dies 2, 3 i 5 de desembre amb la finalitat d'elaborar la proposta de dictamen.

Context normatiu

L'Estatut d'autonomia de Catalunya, en l'article 8.2, encomana a la Generalitat, entre altres funcions, la de facilitar la participació de tots els ciutadans i les ciutadanes en la vida política, econòmica, cultural i social. D'altra banda, l'article 52 de l'Estatut d'autonomia faculta la Generalitat per constituir institucions que fomentin la plena ocupació i el desenvolupament econòmic i social en el marc de les seves competències.

II. CONTINGUT

L'Avantprojecte de llei consta d'una exposició de motius, sis títols, tres disposicions addicionals i tres disposicions finals.

L'exposició de motius posa de manifest que la família és un dels cercles principals a l'entorn del qual s'estructuren les relacions de les persones. També s'assenyala que la Constitució estableix el principi general, adreçat als poders públics, d'assegurar la protecció social, econòmica i jurídica de la família, i en conseqüència, d'adoptar mesures de foment i de protecció a les famílies, la qual cosa és l'objectiu de la l'Avantprojecte de llei que es presenta. Com a motius que justifiquen la necessitat d'impulsar polítiques de protecció econòmica de les famílies, s'assenyala que la manca d'aquests recursos ha portat moltes famílies a una reducció del nombre de fills per tal de mantenir els nivells de benestar i que l'adopció de mesures econòmiques per a les famílies pot facilitar la possibilitat de conciliar la vida laboral i familiar.

El títol I, denominat "Disposicions generals", engloba els articles de l'1 al 8. En aquest títol s'estableixen els objectius i principis de la Llei, es defineix el concepte d'unitat familiar, d'altres situacions equiparades a unitat familiar, de persona en situació de dependència, d'infants i d'adolescents, de serveis d'atenció a infants de 0 a 3 anys. També s'estableix el principi orientatiu de les polítiques familiars i el dret a obtenir orientació i assistència en matèria de planificació familiar.

El títol II, denominat "Mesures de protecció econòmica de la família", engloba 2 capítols. **El capítol 1** regula les mesures directes de suport a la família i en els articles del 9 al 13 s'estableixen les prestacions econòmiques a càrrec de la Generalitat, que inclouen les prestacions econòmiques per a famílies amb fills menors a càrrec i les prestacions per part múltiple, també les ajudes per adopció i acolliment i les ajudes per a l'aplicació de tècniques de reproducció humana assistida. **El capítol 2** regula la família i l'habitatge i en els articles 14 i 15 s'estableixen les ajudes a l'adquisició, la rehabilitació i la promoció d'habitatge i les ajudes per a llogaters, també es preveu la creació d'una borsa d'habitatges socials per facilitar l'accés a l'habitatge de famílies en situació de vulnerabilitat social.

El títol III, denominat "Mesures de suport en matèria fiscal", engloba 2 capítols. **El capítol 1**, que conté l'article 16, promou l'establiment de mesures fiscals de suport a les famílies relatives als impostos estatals en els quals la Generalitat té capacitat normativa. **El capítol 2**, conté els articles del 17 al 19, i promou l'establiment de bonificacions i d'exempcions en la prestació de serveis públics de competència autonòmica o local.

El títol IV, denominat "Mesures de conciliació de la vida familiar i laboral", engloba 2 capítols. **El capítol 1** engloba els articles del 20 al 22 i regula els serveis d'atenció als infants, les mesures de conciliació de la vida familiar i laboral i la clàusula d'execució en la contractació administrativa en l'àmbit de les institucions i administracions públiques de Catalunya. **El capítol 2**, engloba els articles del 23 al 25, i regula els plans territorials de conciliació horària, les mesures de foment i l'empresa familiarment responsable, en l'àmbit del sector privat.

El títol V, denominat "Prestacions de serveis i altres mesures de suport a la família", engloba 3 capítols.

El capítol 1, engloba els articles del 26 al 30, i regula les mesures destinades a infants i adolescents. En aquest capítol es recullen els principis informadors de les mesures de protecció a infants i adolescents, la formació continuada dels pares amb fills al seu càrrec, la garantia del respecte dels drets dels infants i adolescents per obtenir una mesura de suport familiar i el trasllat d'infants i adolescents per decisió familiar a altres països atemptatòria als seus drets; es fomenta la coordinació entre la família i l'escola, es preveuen ajudes per a menjador i transport escolar, es regula la protecció dels menors davant els mitjans de comunicació, es regula la família i el lleure i les ofertes culturals per a unitats familiars.

El capítol 2, engloba els articles del 35 al 37 i regula els principis orientadors de la política envers les famílies amb persones en situació de dependència i les mesures adreçades a les famílies i unitats familiars amb persones en situació de dependència.

El capítol 3, engloba els articles del 38 al 43, i regula les mesures destinades a famílies alguns membres de les quals pateixen risc d'exclusió social. S'estableixen els principis informadors de les mesures de protecció de famílies amb membres amb risc d'exclusió social; també s'estableix que s'adoptaran mesures adequades per assolir la formació continuada dels treballadors i per prevenir la violència familiar. D'altra banda s'estableixen prestacions de serveis residencials de caràcter universal en supòsits de violència familiar i s'indica que en les polítiques de lluita contra la drogaaddicció i altres conductes que generen addicció s'incorporarà la perspectiva col·lectiva familiar. També s'estableix un fons de garantia per impagament de pensions.

El títol VI, denominat "Mesures administratives per a l'aplicació de la Llei i per a la participació de la societat civil en l'actuació de l'Administració de la Generalitat", engloba de l'article 44 al 46, i fa referència als serveis d'atenció a les famílies, als òrgans consultius i de coordinació i a l'associacionisme familiar.

L'Avantprojecte de Llei conté 3 **disposicions addicionals**. La primera fa referència a l'aplicació de la Llei i la normativa de desplegament als estrangers. La segona fa referència al concepte de serveis d'atenció a infants. La tercera remarca que s'ha de tenir en compte la problemàtica de les famílies monoparentals i les famílies nombroses.

L'Avantprojecte de Llei conté 3 **disposicions finals**. La primera afegeix un paràgraf en l'epígraf b) de l'article 6.1 de la Llei 10/1997, de 3 de juliol, de la renda mínima d'inserció. La segona faculta el Govern per adoptar les disposicions reglamentàries necessàries per a l'aplicació de la Llei. La tercera és la que estableix l'entrada en vigor de la Llei.

III. OBSERVACIONS GENERALS

Primera. L'Avantprojecte de llei té per objecte articular una política de protecció a la unitat familiar. La necessitat de protecció es justifica pels canvis socials i culturals que intervenen en aquesta realitat. Cal tenir present també que la manca de recursos econòmics de moltes famílies ha portat a una reducció del nombre de fills. També cal tenir en compte la situació de pobresa dels infants i joves que es deriva de les situacions d'instabilitat laboral, precarietat laboral i atur de llarga durada que afecta moltes famílies.

Segona. El títol IV que tracta les mesures de conciliació de la vida familiar i laboral és un dels aspectes centrals de l'Avantprojecte. Tot i que les possibilitats del legislador català són limitades, ja que l'Estat té competència exclusiva en matèria de legislació laboral, el text fa una ampliació de l'àmbit subjectiu, dels beneficiaris d'aquestes mesures, fins als límits competencials, i d'autoorganització de la pròpia Generalitat.

D'entre les mesures de conciliació, es considera positiu el foment i la creació de llars d'infants amb horaris compatibles amb la jornada laboral, properes tant als domicilis com als centres de treball, inspirada en els models escandinaus de protecció a les famílies, que afavoreix el fet que pares i mares puguin portar i recollir ells mateixos els seus fills, sense dependre de tercers.

Tercera. L'Avantprojecte conté principis, objectius i mandats, però també, i de forma molt essencial, preveu un conjunt de mesures de foment: subvencions directes, desgravacions fiscals, ajudes o subsidis, que si bé hauran de tenir un desplegament posterior a través de normes reglamentàries o convocatòries directes, tindran una repercussió pressupostària important que pot condicionar la viabilitat i l'aplicació pràctica de la futura llei un cop sigui aprovada pel Parlament de Catalunya. No s'incorpora una quantificació del cost de les mesures, ni si suposaran un increment pressupostari sobre l'actual despesa en mesures de suport a les famílies. Convindria que l'Avantprojecte de llei concretés els compromisos legals i econòmics i determinés un termini màxim per al desenvolupament normatiu i pressupostari de la llei. Caldria assegurar, per tant, la viabilitat econòmica de la iniciativa, per tal de no defraudar les expectatives que del mateix text es deriven.

Quarta. Algunes matèries que guarden relació amb les polítiques familiars són de competència de l'Estat i això limita les facultats d'intervenció de la Generalitat. A tall d'exemple, la legislació laboral i sobre seguretat social, la legislació relativa a l'impost sobre societats o les bases en matèria de contractació administrativa són matèria competencial de l'Estat, que podrien donar cobertura al foment d'actuacions de conciliació al si de les empreses. Tot i així, és evident que la Generalitat no pot anar més enllà d'on li permeten les seves competències i aquest és un condicionant que s'ha d'assumir, sens perjudici de la conveniència que l'Estat complementi aquest marc en l'exercici de les seves competències.

Cinquena. Des del punt de vista formal, l'Avantprojecte és un document desequilibrat. Hi ha apartats que recullen normes o parts de lleis ja existents; alguns articles semblen catàlegs de programes ja en marxa. Aquest criteri és parcial ja que altres programes actuals no es mencionen. Es relacionen algunes normes ja existents sobre protecció a la família, però no es mencionen lleis en vigor com la de Serveis Socials o d'Infància. En algun article, a més, es concreten propostes o mesures que probablement podrien formar part del desenvolupament d'altres lleis específiques, mentre que, per una altra banda, no es menciona la necessitat d'un marc legal que reconegui el dret a l'atenció de la dependència.

L'Avantprojecte anuncia, per exemple, la necessitat de presentar un altre Projecte de llei sobre matèries fiscals, avançant algunes de les mesures que s'hi haurien de recollir, fonamentalment les dissenyades per a la rebaixa impositiva i les relacionades amb els moviments de patrimoni entre membres d'una mateixa família.

S'ha de comprovar la concordança d'aquest Avantprojecte amb aspectes ja regulats en temes d'infància i adolescència. El mateix Pla integral de suport a la infància i a l'adolescència de Catalunya ja assenyala la Llei 8/1995 i la Convenció dels drets del nen com a normes reguladores. En altres casos, com en l'apartat en què s'anuncia un pla contra l'absentisme escolar, no s'esbossen els aspectes bàsics de contingut.

L'Avantprojecte, per tant, aglutina diversos programes, prestacions i polítiques que s'estan desenvolupant amb data d'avui o que es preveu desenvolupar en breu, amb l'objectiu de crear un marc legal general que doni suport a les famílies però que incorpora poques novetats, fonamentalment en el reconeixement de drets.

Sisena. En l'Avantprojecte de llei apareix reconegut el dret a la universalització de les ajudes econòmiques per fill i als serveis de residències per a dones maltractades; però, en el primer cas, les ajudes es vinculen a l'assignació dels pressupostos de cada exercici i en el segon no és possible calibrar l'abast del dret en regular-se contraprestacions econòmiques per part de la dona.

Setena. La indefinició de l'Avantprojecte també la trobem en la delimitació de quin administració és responsable o subsidiària del disseny, el finançament o l'execució de les mesures, per exemple en les ajudes de menjador o en les ajudes per a lloguer. Passa el mateix amb els serveis que s'estan prestant des de l'atenció primària, sense la suficiència pressupostària que requereix aquest dret universal.

Vuitena. Pel seu contingut no es justifica un projecte d'aquestes característiques sinó que el que caldria serien polítiques integrals que s'haurien de presentar en forma d'un Pla interdepartamental, amb el seu corresponent pressupost.

Novena. El nucli conductor del projecte es basa en la família nuclear i l'atenció als fills i arriba a l'absurd de situar la realitat de les famílies monoparentals en una

disposició addicional, la qual cosa reitera la marginalitat del tracte que s'ofereix a aquesta tipologia familiar, que s'hauria d'incloure a l'exposició de motius.

Desena. No trobem que en el text de l'Avantprojecte s'abordi la realitat de les famílies en situació de pobresa o exclusió i les necessitats que se'n deriven.

Onzena. Sobta negativament que les referències a la conciliació amb la vida laboral no hagin estat plantejades prèviament en un marc de concertació amb organitzacions empresarials i sindicals.

IV. OBSERVACIONS AL TEXT DE L'AVANTPROJECTE

1. En primer lloc es recomana al Govern que en el text de l'Avantprojecte, i a fi i efecte que el text tingui una correspondència entre el títol i el contingut se substitueixi la paraula "família" per l'expressió "unitat familiar". D'altra banda es proposa que en l'articulat se substitueixi l'expressió "noves tecnologies" per "tecnologies de la informació i la comunicació".

2. Pel que fa a l'apartat 1 de l'article 1 es proposa modificar la redacció en els següents termes: "Aquesta Llei té per finalitat el suport de les unitats familiars, enteses com a element de la convivència i les relacions humanes i jurídiques entre els seus membres, com a xarxa de relacions personals amb un projecte vital comú i com a àmbit de transferències compensatòries intergeneracionals i intrageneracionals."

3. Els apartats 2 i 3 de l'article 1 regulen els objectius que han d'orientar les polítiques familiars. Aquests objectius són previstos primer, de forma detallada, a l'apartat 2 i després, de forma genèrica, a l'apartat 3. Aquest últim apartat de fet és una reiteració del que ja s'ha exposat a l'apartat 2. Seria millor aglutinar la redacció d'aquests dos apartats en els termes següents:

"2. Les polítiques familiars s'han de fonamentar en els principis i drets fonamentals i en el foment de la igualtat i del benestar de llurs membres i, en concret, en els objectius següents:".

4. Pel que fa a l'apartat 2 de l'article 1:

Es proposa modificar l'apartat a) en els següents termes: "Millorar el benestar i la qualitat de vida dels membres de les unitats familiars, en relació...".

Es proposa incloure al final de l'apartat a): "i a serveis de protecció social públics i de qualitat."

Es proposa incloure al final de l'apartat b): "i a qualsevol membre de la família amb dependència".

Es proposa incloure al final de l'apartat d): "o amb familiars dependents".

Es proposa incloure al punt e) " i impulsar el dret a la maternitat i paternitat".

Es proposa modificar l'apartat f) en els següents termes: "...i fomentar la solidaritat entre els membres de la unitat familiar".

5. En l'article 2 no s'amplien drets per a les opcions de convivència, i es manté de forma preferencial la unitat familiar referida a la Llei 9/1998 del Codi de Família, és a dir, el matrimoni amb vincle jurídic. Ha de garantir-se l'equiparació de les unions estables de parella (Llei 10/1998) eliminant la discriminació entre parelles heterosexuales i homosexuals.

6. En l'article 3 la referència a la Llei 19/1998, de convivència d'ajuda mútua preveu la possibilitat d'acollir-se a determinades mesures, però no a totes. Es proposa suprimir de la redacció de l'article la paraula "determinades".

7. En l'article 4, es considera que l'article "les", referit a les activitats bàsiques de la vida diària, és massa restrictiu, per la qual cosa es considera que aquest mot s'hauria de suprimir.

8. En l'article 6 es proposa la redacció següent: "Als efectes d'aquesta Llei s'entenen per serveis d'atenció a infants de 0 a 3 anys aquelles prestacions dels centres o serveis que tenen per finalitat potenciar el desenvolupament integral de l'infant."

9. Es considera que seria més adequat que el Capítol 1 del Títol II s'anomenés: "Transferències econòmiques a la unitat familiar".

10. En relació amb l'article 10 es proposa eliminar les dues primeres línies i començar el punt primer de l'article 10 per: "Les unitats familiars que tinguin..."

Respecte a l'apartat 3 potser valdria la pena afinar més la redacció a fi de millorar-ne la comprensibilitat.

En l'article 10 no es fixen mínims, ni elements correctors de rendes, ni d'aplicació de millores per fills discapacitats.

11. En l'article 14 es proposa incloure un punt nou 4 amb la redacció següent: "El Govern de la Generalitat incentivarà la promoció d'habitatges de protecció oficial i augmentarà el parc d'habitatge públic de lloguer."

12. En relació amb l'article 15, primerament s'ha de constatar que és una mera declaració d'intencions. En segon lloc, s'ha d'anar molt més enllà en les mesures de suport al llogater i cal assenyalar que s'ha de superar el criteri assistencial i que

les condicions que aquí es proposen s'han d'analitzar amb major rigor (què passa amb les persones que viuen soles o en pisos grans i antics?, per exemple).

13. Pel que fa a l'article 17, es considera que no s'hauria de limitar només a taxes i preus públics, sinó que hauria d'anar més enllà, i incloure-hi els ajuts i les beques.

14. Constatem que en l'article 17 no s'ha de parlar exclusivament de famílies nombroses. Aquí cal tenir present que hi ha coses que han de ser beneficis de ciutadania i també que convé ampliar les casuístiques de les unitats familiars: l'una pot ser la de família nombrosa però també s'ha de fer esment de les famílies amb fills a càrrec, de les llars monoparentals, tenir present el nombre de persones que hi ha a la llar, el nivell d'ingressos, les situacions de pobresa o exclusió, etc.

15. Pel que fa a l'article 17. 1. a), en la mesura que "educació" és un concepte molt ampli que va més enllà de l'educació escolar, obligatòria i no obligatòria; de la formació professional; de la reglada i no reglada; dels idiomes, etc., en fer esment l'article només al terme "educació", no se'n concreta l'abast.

Pel que fa a l'article 17. 1. g) s'hauria de definir el que es considera un bé de consum bàsic.

16. En l'article 17 punt 4 es proposa suprimir el terme "fiscal" de la frase "la inclusió de beneficis fiscals".

17. Sembla excessiu incloure com a clàusula contractual d'aplicació a les empreses adjudicatàries de gestió de serveis públics l'obligació d'aplicar aquestes mesures als treballadors de la seva empresa. Entenem que aquest requisit no pot constituir una obligació. En tot cas, podria ser un element a tenir en compte com a criteri de selecció del contractista, tal com s'estableix a l'apartat 2 de l'article 22.

En conseqüència es proposa la següent redacció per l'article 22.1: "Les administracions públiques de Catalunya, organismes autònoms i entitats de dret públic que en depenen podran tenir en compte com a criteri de selecció de les empreses adjudicatàries el compliment per part d'aquestes de les mesures de conciliació de la vida familiar i laboral establertes per al personal al servei de les administracions públiques".

18. Pel que fa a l'article 23 es proposa que s'afegeixi després d'escolar: "i altres aspectes de la vida familiar".

19. Pel que fa a l'article 24.2 es proposa suprimir l'expressió: "a través de pactes individuals". D'altra banda, es proposa la següent redacció de l'apartat 3: "Amb subjecció al principi de l'autonomia de les parts en la negociació col·lectiva, aquestes mesures poden consistir en les activitats següents:..."

Pel que fa al paràgraf 4, es proposa la següent redacció: " El Govern de la Generalitat ha de regular la formació del personal especialitzat en la prestació de serveis a les persones de les unitats familiars i fomentar els serveis públics de proximitat que pot prestar directament o a través d'empreses especialitzades acreditades".

20. Pel que fa a l'article 25, es proposa canviar el títol de l'article i anomenar-lo empresa socialment responsable i es recomana al Govern que adequi la redacció d'aquest article al títol proposat.

21. Pel que fa a l'article 26 apartat 1 a), es proposa afegir al final la següent redacció: "Amb independència de l'Administració responsable de la gestió de les mesures de protecció es garantirà la coordinació de les diverses administracions impulsant els principis de cooperació i coresponsabilitat".

Pel que fa a l'article 26.2 es proposa suprimir, en la darrera línia, "bàsiques" i substituir per "personals" i afegir a continuació: "i assegurar l'accés als serveis i recursos existents en el territori adreçats a la infància i l'adolescència."

Pel que fa a l'article 26.3 es proposa afegir després "d'aprenentatges bàsics", la següent frase "en el marc de les ensenyances de règim general i de règim especial corresponents". Aquesta proposta pretén evitar la confusió que s'equipari aprenentatges bàsics amb ensenyaments bàsics que només són primària i ESO. La paraula corresponents es refereix al fet que algunes de les ensenyances es fan després dels 18 anys, edat límit a la qual es refereix aquesta llei. També es proposa afegir després de "en la societat" la frase següent "així com l'accés als serveis i recursos existents per a la infància i l'adolescència". D'altra banda es proposa afegir després "d'especial atenció" "tant preventiva com pal·liativa".

Pel que fa a l'article 26.4, es proposa afegir després del punt final: "tecnologies de la informació i comunicació i altres serveis i recursos existents per a la infància i l'adolescència."

22. Pel que fa a l'article 27, es proposa afegir després de "en depenen d'ells" el següent: "en relació amb la formació bàsica, a la formació per al món laboral" D'altra banda es proposa afegir després de "i augmentar consegüentment," el següent: "la seva formació integral i la seva capacitat per incorporar-se al món del treball i possibilitar el perfeccionament dels seus coneixements que permeti exercir una professió d'acord amb les exigències socials i productives" i continuar amb "especialment en el cas de les dones."

23. Pel que fa a l'article 30 es proposa afegir al final del paràgraf de l'apartat 2 a) el següent: "i les actituds de suport a l'estudi i a l'educació dels seus fills". A l'apartat 2 b) es proposa posar "tecnologies de la informació i de la comunicació" en lloc de "noves tecnologies". A l'apartat 2 c) cal afegir després de "els centres educatius de" el següent: "les necessitats i característiques dels menors".

Es proposa afegir al final del punt 2 d) el següent: " ... igualtat entre homes i dones, incorporant a l'ensenyança obligatòria mòduls educatius que valorin l'aprenentatge dels treballs domèstics i la cura de les persones."

Es proposa afegir al punt 3 a) després de "contra l'absentisme escolar" el següent: "a favor de la promoció de la integració i la convivència escolar" i continuar amb la redacció actual.

En el punt 3 c) es proposa afegir després de "s'inclogui la informació" el següent "i formació en temes de salut".

24. Respecte a l'apartat 3 s'hauria d'afegir "i les activitats" després de la paraula "establiments".

25. Al títol de l'article 34 es proposa canviar "les unitats familiars" per "els ciutadans"

En aquest, com en altres articles, en parlar d'ingressos, si l'accés és ciutadà han d'anar referits a la persona; si l'accés és per la unitat familiar, han d'anar referits a la unitat esmentada. La redacció podria quedar: "... de la seva titularitat, en funció del nivell d'ingressos, i una oferta específica per a les famílies en funció del nivell d'ingressos i del nombre de membres de la unitat familiar".

26. En l'article 35 es proposa que s'afegeixi la redacció següent: " El Govern de la Generalitat, dins del marc de finançament autonòmic vigent i en virtut de les competències assumides per la Generalitat de Catalunya, ha de presentar un Projecte de Llei al Parlament de Catalunya que reguli el marc de finançament i el nivell de cobertura de la dependència".

27. Pel que fa a l'article 37, apartat b) es proposa afegir després de l'expressió "mesures de suport econòmic", el següent: "i prestació de serveis".

28. Pel que fa a l'article 38, que regula els principis informadors de les mesures de protecció de famílies que tenen membres amb risc d'exclusió social, es proposa la redacció següent a partir de l'apartat b):

b) Adoptar mesures de prevenció de situacions de risc d'exclusió de diversitat i adaptades a les necessitats particulars de cada família. Elaborar programes de detecció precoç.

c) Donar tot el suport que sigui necessari a les famílies amb membres en situació de risc d'exclusió amb la finalitat principal de resoldre la problemàtica que dóna lloc a la situació de risc i mantenir la cohesió familiar, com a instrument per solucionar la possible conflictivitat.

d) Dotar de suficients mitjans materials, humans i financers tots aquells recursos que es posin a disposició de les famílies.

e) Crear tots aquells recursos de protecció que els departaments competents considerin necessaris.

f) Informar les famílies dels recursos adequats, a través de la xarxa de serveis socials.

g) Fer seguiments de les mesures aplicades a les famílies en situacions conflictives, durant el procés, i un cop acabat aquest."

29. Com que es tracta d'un col·lectiu amb unes característiques que dificulten el seu accés normalitzat a qualsevol tipus de formació, caldria ampliar el contingut de l'article 39 a la formació professional i l'ocupacional.

L'Administració ha d'adoptar les mesures necessàries per afavorir l'accés a la informació sobre oferta formativa, els mecanismes d'ingrés a cursos i l'orientació personalitzada necessària per accedir de forma normalitzada a la formació tant professional i ocupacional com continuada.

30. Pel que fa a l'article 40 es considera necessària una llei integral sobre la violència familiar. D'altra banda, en el punt 1 no cal fer esment a "família", creiem que és més correcte dir: "L'Administració de la Generalitat adoptarà mesures per impedir i prevenir tota forma de maltractament o violència que qualsevol dels membres de la unitat familiar pugui patir o exercir sobre la resta".

31. Pel que fa a l'article 41 es considera que s'hauria d'afegir el següent: "Reglamentàriament es determinaran les condicions i els temps d'estada als serveis residencials, sempre adequats a les necessitats reals de la víctima de violència domèstica, que seran determinats pels jutjats competents o les àrees bàsiques de Serveis Socials. Paral·lelament als serveis residencials, s'oferiran serveis de pisos tutelats, destinats a les persones que abandonen el servei residencial, però encara no poden accedir a un habitatge propi."

En l'article 41 es fa un reconeixement de dret universal de residència temporal que alhora es pot subjectar a contraprestacions. S'han d'eliminar les referències a contraprestacions si abans no es fixa el grau real del dret.

32. En l'article 43 a fi de millorar la comprensió de la redacció es proposa afegir-hi després de "l'equivalent a l'SMI més el 30%" l'expressió "d'aquest salari" i després de "60%" afegir-hi l'expressió "d'aquest salari".

33. En l'article 44 es proposa canviar el títol pel de "Programes i serveis a les unitats familiars".

34. En l'apartat 2 de l'article 45 quan es parla d'altres entitats públiques i privades, cal incloure-hi els agents socials -organitzacions sindicals i empresarials.

V. CONCLUSIONS

Com a conclusió cal assenyalar que malgrat les limitacions derivades de les competències estatals que incideixen en les polítiques familiars i les disponibilitats pressupostàries, el text que s'analitza suposa un pas més en la mesura que sistematitza en un sol text legal la política de protecció a les famílies de les administracions públiques de Catalunya i estableix un catàleg de principis i d'objectius encaminats a la protecció de les unitats familiars, en especial, de les més desfavorides, però també apunta vers el desenvolupament personal dels seus membres, amb una cura especial dels infants i joves i la gent gran.

L'Avantprojecte trasllada la idea que s'han de potenciar polítiques natalícies, quan han de ser les mateixes famílies les que decideixin lliurement els fills que vulguin tenir i el moment de la seva vida en què això s'ha de produir.

No incorpora cap esment a les modificacions que la immigració (legal o il·legal) produirà en les evolucions de les taxes de natalitat, només es recull la referència a la Llei 4/2000 i 8/2000 i al Decret 188/2001 sobre la integració social dels immigrants.

Es pretén reforçar el paper protector de l'Administració sobre la infància i l'adolescència, però sense capacitat sancionadora suficient ni mitjans. El text remarca especialment les situacions de trasllat atemptatòries de dret fent referència a l'actual legislació. Convindria aprofundir en les mesures per atendre la infància en risc per aconseguir millorar els objectius atribuïts a la Direcció General d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència.

A tot l'articulat la monoparentalitat només es preveu per ser valorada en els ajuts de menjador i transport. Els altres ajuts no s'incrementen per aquesta circumstància.

Es demana al Govern que sigui receptiu amb les recomanacions fetes en el present Dictamen, i que, en la mesura en què es pugui, s'incorporin al text de la Llei, a fi de millorar-ne els continguts.

Barcelona, 9 de desembre de 2002

El president

Rafael Hinojosa i Lucena

La secretària executiva

Teresita Itoiz i Cruells